

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ВСТУП ДО ФАХУ

підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня

галузі знань В Культура, мистецтво, гуманітарні науки

спеціальності В11 Філологія

спеціалізації В11.10 Прикладна лінгвістика

освітньо-професійної програми Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика

Луцьк – 2025

Силабус нормативного освітнього компонента «Вступ до фаху» підготовки здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань В Культура, мистецтво, гуманітарні науки, спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В 11.10 Прикладна лінгвістика, ОПП Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика.

Розробник: Рогач Оксана Олексіївна, професор, кандидат філологічних наук, професор

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Калиновська І. М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики

протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри:

Калиновська І. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	В Культура, мистецтво, гуманітарні науки, В11 Філологія, В 11.10 Прикладна лінгвістика, ОПП Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Бакалавр	Нормативний
Кількість годин / кредитів 120 /4		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий
		Лекції 20 год.
		Практичні (семінарські) 30 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
ІНДЗ: є		Самостійна робота 62 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: **Рогач Оксана Олексіївна**
 Науковий ступінь: кандидат філологічних наук
 Вчене звання: професор
 Посада: професор
 Контактна інформація: (096)5612665; oksanarog@vnu.edu.ua;
 Дні занять: за розкладом <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. *Анотація освітнього компонента (ОК).* Нормативний освітній компонент є базовим для підготовки філологів за ОПП Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика. Його вивчення сприятиме формуванню компетентного мовця, національно свідомої, духовно багатой мовної особистості, молодого громадянина України, майбутнього фахівця. Здобувачі освіти розглядатимуть ключові поняття теоретичної та прикладної лінгвістики, мовну систему та мовну структуру і науки, що їх вивчають, звертатимуть увагу на складні питання про виникнення мови, взаємодію мови і суспільства, проблеми міжмовної та міжкультурної комунікації.

2. *Пререквізити.* Вивчення освітнього компонента базується на знаннях про українську та іноземні мови, отриманих у ЗЗСО. *Постреквізити.* Загальні та фахові компетентності й програмні результати навчання, здобуті в результаті вивчення освітнього компонента, потрібні для опанування таких ОК, передбачених навчальним планом ОПП Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика: «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Англійська мова», «Друга іноземна мова», «Прикладна лінгвістика», «Теорія і практика перекладу», «Комп'ютерна лінгвістика» та ін.

3. *Мета і завдання освітнього компонента.* *Мета* – ознайомити здобувачів освіти з ключовими поняттями теоретичної та прикладної лінгвістики, підготувати їх до вивчення мовознавчих дисциплін, до проведення наукових досліджень. *Завдання* – допомогти здобувачам опанувати найважливіші теоретичні відомості з фаху, основні мовознавчі терміни, зрозуміти сутність мови як суспільного явища, її зв'язок із мисленням та

мовленням, із історією та культурою народу, із напрямками та методами наукових досліджень, ознайомити з основами науково-дослідницької роботи з дотримання принципів академічної доброчесності. Тим самим першокурсники отримають належну базу для вивчення конкретних мов – рідної та іноземних. Це сприятиме формуванню комунікативної, мовної, мовленнєвої, предметної, прагматичної, соціокультурної компетентностей здобувачів на основі свідомого опанування мовної теорії.

1. *Компетентності*. Зміст освітнього компонента спрямований на формування таких компетентностей:

інтегральної компетентності:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ІК);

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями і технологіями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в групі, команді та автономно.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Вивчення освітнього компонента сприятиме формуванню таких *фахових компетентностей*:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів та жанрів.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

Програмні результати навчання

Здобувачі освіти, які опанують ОК «Вступ до фаху», будуть здатні:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення та використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Гнучкі навички (Soft skills): здатність логічно і критично мислити; вміння формувати власну думку; креативність, оригінальність та ініціативність; вміння працювати в команді; навички

ефективної комунікації; навички розв'язання проблем та формування ідей; презентаційні навички; вміння керувати своїм часом, якісно виконувати завдання; здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимої корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Бали
Змістовий модуль 1. ОПП Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика. Мовознавство – наука про мову.						
Тема 1. ОПП Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика».	2	2	-	-	-	
Тема 2. Мовознавство – наука про мову. Галузі мовознавства. Функції мови. Мова і мислення. Мова і мовлення.	10	2	2	4	2	ДС / 4
Тема 3. Прикладна лінгвістика в контексті сучасних мовознавчих дисциплін. Комп'ютерна лінгвістика. Інтернет-лінгвістика. Переклад.	8		2	4	2	ДС/ 4
Тема 4. Система мови і мовна структура. Одиниці мови. Структурні рівні мови та розділи мовознавства. Мовний знак. Семіотика як наука про знаки.	8	2	2	4	-	Т/ 4
Тема 5. Фонетична система мови. Класифікація голосних і приголосних звуків.	8	2	2	4	-	РЗ, Т/ 4
Тема 6. Лексична система мови. Мовна картина світу. Пряме і переносне значення слова. Синоніми, антоніми, омоніми, пароніми. Фразеологізми	12	2	4	6	-	РЗ, Т/ 8
Разом за модулем 1	48	10	12	22	4	24
Змістовий модуль 2. Граматична система мови. Походження, історичний розвиток і класифікації мов світу. Методи наукових досліджень. Студентські науково-дослідницькі роботи						
Тема 7. Граматична система мови. Одиниці граматичної системи мови. Граматичне значення, граматична форма, граматична категорія.	8	2	2	4	-	РЗ, Т/ 4
Тема 8. Морфемна система мови. Морфема та її види.	6	-	2	4	-	РЗ, Т/ 4

Словотвірна система мови. Твірна і похідна основи. Словотвірні засоби. Способи словотворення.						
Тема 9. Морфологічна системи мови. Повнозначні частини мови. Службові частини мови.	6	-	2	4	-	РЗ, Т/ 4
Тема 10. Синтаксична система мови. Словосполучення. Речення.	6	-	2	4	-	РЗ, Т/ 4
Тема 11. Мова і суспільство. Походження та історичний розвиток мов. Біологічні та соціальні гіпотези виникнення мови. Функціонування мов у різні історичні епохи. Літературна мова.	8	2	2	4	-	ДС, РМГ/ 4
Тема 12. Різновиди письма в історичному аспекті. Неалфавітне та алфавітне письмо. Виникнення і розвиток слов'янської графіки.	10	2	2	4	2	ДС/ 4
Тема 13. Мови світу та їх класифікації. Міжнародні природні та штучні мови. Українська мова серед мов світу.	16	2	2	10	2	ДС, РМГ/ 4
Тема 14. Методи наукових досліджень. Особливості наукового тексту.	6	2	2	2	-	4
Тема 15. Студентські науково-дослідницькі роботи. Академічна доброчесність. Пошук наукової літератури, робота з репозитарієм ВНУ імені Лесі Українки.	6		2	4		4
Разом за модулем 2	72	10	18	40	4	36
Види підсумкових робіт						Бал
ІНДЗ						10
Поточний контроль						70
Підсумковий контроль (МКР /екзамен)						30
Всього годин / Балів	120	20	30	62	8	100

6. Завдання для самостійного опрацювання

Опрацювати рекомендовану літературу, підготувати стислі відповіді на питання планів самостійної роботи, виконати практичні завдання.

Тема	Кількість годин
Тема 1. Мова та інші невербальні засоби спілкування. Різновиди лінгвістики, що виникли на перехресті наук.	4
Тема 2. Прикладна лінгвістика у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. Національний корпус української мови та інші корпуси української мови. Комп'ютерні (електронні) словники.	4
Тема 3. Синтагматичні та парадигматичні відношення між мовними одиницями. Різновиди знакових систем.	4
Тема 4. Зіставлення голосних і приголосних звуків української та англійської мов.	4
Тема 5. Словниковий склад мови. Історичні зміни словникового складу мови. Слово і поняття. Слова-терміни. Синоніми, антоніми, омоніми, пароніми. Фразеологізми.	6
Тема 6. Основні одиниці граматичної будови мови. Синтетичні та аналітичні форми слова. Способи і засоби вираження граматичних значень у різних мовах.	4
Тема 7. Особливості кореневих морфем у різних мовах. Різновиди афіксальних морфем. Історичні зміни морфемного складу слова.	4
Тема 8. Словотвірна система. Твірна і похідна основи. Словотвірний засіб, словотвірне значення, словотвірний тип, словотвірна модель. Словотворення афіксальне й безафіксне.	4
Тема 9. Повнозначні частини мови та їх ознаки. Службові частини мови в різних мовах. Явище переходу слів з одного лексико-граматичного розряду в інший.	4
Тема 10. Словосполучення та його різновиди. Просте речення. Складносурядні, складнопідрядні та безсполучникові речення.	4
Тема 11. Загальнонародна мова та її диференціація. Основні етапи розвитку української мови. Українська мова як державна.	4
Тема 12. Логотипи установ як комбіновані знаки. Використання ШІ для створення ідеограм / логотипів.	4
Тема 13. Спеціалізовані штучні мови. Неспеціалізовані штучні мови для міжнародного спілкування. Есперанто – успішний проєкт. Використання ШІ для міжнародної комунікації та перекладу. Підготовка презентації про мову (на вибір).	4+ 6
Тема 14. Види анотацій та їх оформлення. Основні вимоги до написання реферату. Вимоги до підготовки наукової статті.	4
Тема 15. Оформлення цитат у науковому тексті, покликання. Оформлення бібліографії за ДСТУ 2015 р.	4
Разом	62

7. *Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ)*. Це завдання здобувачі виконують для практичної реалізації здобутих компетентностей із освітнього компонента. Воно передбачає поглиблене опрацювання наукової літератури, підготовку тексту і презентації про українську мову або одну з міжнародних мов. Творче завдання студенти представляють у вигляді презентацій на підсумковому занятті в аудиторії (за умови очного навчання) або із залученням платформ відеозв'язку (за умови дистанційного навчання). Максимальна кількість балів за презентацію – 10 (7 балів – за зміст матеріалу, 3 бали – за оформлення і презентацію результатів).

Основні критерії оцінювання творчого завдання: а) за зміст матеріалу – належне опрацювання наукової літератури, рівень її аналізу, самостійно дібрані приклади або записи; б) за оформлення і презентацію результатів – грамотність викладу, дотримання мовностилістичних норм, цікаві приклади, використання аудіо- та відеозаписів, залучення програми Power Point та ін.

Структура презентації

- 1) мова, до якої сім'ї, групи та підгрупи належить, коли приблизно виникла, в яких країнах поширена, кількість носіїв;
 - 2) фонетична система мови (кількість фонем, голосні та приголосні звуки, зразок звучання), графіка (різновид графіки, кількість букв);
 - 3) граматична система (морфеми, частини мови – кількість, різновиди речень);
 - 4) лексична система (словниковий склад загалом);
 - 5) найдавніші та найвидатніші пам'ятки цієї мовою;
 - 6) відомі діячі культури, які писали цією мовою, та їх основні твори.
- Тривалість презентації – орієнтовно 10 хвилин.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо ЗО. Здобувачі освіти повинні відвідувати лекції та семінарсько-практичні заняття за розкладом. У разі пропуску семінарсько-практичного заняття з поважних причин потрібно підготувати відповіді на питання плану і скласти тему викладачеві за графіком консультацій.

Здійснюючи поточний контроль, викладач дотримується таких норм оцінювання:

4 бали – здобувач освіти виявляє компетентність комплексно і творчо вирішувати завдання; вільно оперувати спеціальною термінологією; доречно ілюструвати відповідь самостійно дібраними прикладами; практично застосовувати отримані теоретичні знання для аналізу мовних одиниць; оформляти роботу за вимогами щодо структури, змісту та мовного вираження. Можливі 1-2 незначні неточності у викладі матеріалу, що не впливає на загальну оцінку роботи. Завдання за планами семінарсько-практичних занять і самостійної роботи потрібно виконати не менш як на 91–95%.

3 бали – здобувач освіти виявляє компетентність комплексно і творчо вирішувати завдання; вільно оперувати спеціальною термінологією; доречно ілюструвати відповідь самостійно дібраними прикладами; практично застосовувати отримані теоретичні знання для аналізу мовних одиниць; оформляти роботу за вимогами щодо структури, змісту та мовного вираження. Можливі 2–3 незначні неточності у викладі матеріалу, що не впливають на загальну оцінку роботи. Завдання за планами семінарсько-практичних занять і самостійної роботи потрібно виконати не менш як на 80–90%.

2 бали – здобувач освіти загалом виявляє компетентність вирішувати завдання; оперувати спеціальною термінологією; ілюструвати відповідь прикладами; практично застосовувати отримані теоретичні знання для аналізу мовних одиниць; оформляти роботу за вимогами щодо структури, змісту та мовного вираження. Можливі 4-5 неточностей у викладі матеріалу. Завдання за планами семінарсько-практичних занять і самостійної роботи потрібно виконати не менш як на 65–79 %.

1 бал – здобувач освіти виявляє компетентність вирішувати завдання лише з окремих питань; помиляється у визначенні термінів; текст відповіді викладає непослідовно і неповно; теоретичні знання невміло застосовує практично; у змісті роботи допускає серйозні помилки. Завдання за планами семінарсько-практичних занять і самостійної роботи виконано менше ніж на 50–64 %.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі освіти повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх

індивідуальних потреб і можливостей); покликатися на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитись у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності визначена [Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Під час вивчення ОК «Вступ до фаху» здобувач освіти повинен виконати такі види роботи: вивчити лекційний матеріал, виконати завдання, передбачені планами семінарсько-практичних занять і для самостійного опрацювання, написати модульну контрольну роботу. Заборгованість із змістового модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку вивчення наступного модуля. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом ОК, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Докладніше про засади поточного та підсумкового оцінювання див.:

<https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025>

Зарахування результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті

Здобувачам можуть зараховуватись результати навчання отримані у формальній, неформальній освіті (професійні курси, тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування), за умови відповідності тематики курсу або заняття. Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Відповідно до встановленого порядку можуть бути визнані результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), або окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені силабусом.

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали

Здобувачі освіти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові бали до ОК «Вступ до фаху», якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю ОК. У цьому випадку здобувач освіти інформує НПП про свої здобутки. НПП має право самостійно визначити валідність заявлених здобувачем освіти здобутків та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу здобувача освіти у студентській проблемній групі, публікацію тез, підготовку матеріалів або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 5 балів – за публікацію статті/статей у збірнику студентських наукових праць, перемога в I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 10 балів – за публікацію статті/статей у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

За умови надання здобувачами освіти документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані здобутки та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання,

які збігаються з ПРН ОК «Інтерлінгвістика», здобувачі мають право одноразово отримати додаткові бали до семестрового оцінювання:

- 10 балів при наданні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача освіти, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); або який складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не нижче 80 % правильних відповідей;

- 5 балів при наданні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача освіти, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не менше 60 % правильних відповідей;

- 1 бал при наданні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача освіти, без складання тесту, тривалістю від 1 до 3 годин. Одному здобувачеві може бути зараховано не більше як три таких сертифікати із сумарною кількістю – 3 бали.

Підтвердження подається здобувачем освіти викладачеві ВОК не пізніше, ніж за 10 днів до завершення вивчення ВОК. При цьому здобувач освіти у встановлені терміни подає заяву на ім'я проректора та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету відповідно до схваленої резолюції проректора з навчальної роботи та рекрутації.

Учасники освітнього процесу, які здобувають освіту за *дуальною формою навчання*, повинні чітко дотримуватися індивідуального плану відповідно [до Положення про підготовку здобувачів за дуальною формою здобуття освіти у ВНУ імені Лесі Українки](#).

Здобувачі освіти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ»).

V. Підсумковий контроль

Відповідно до [«Положення про організацію освітнього процесу на першому \(бакалаврському\) та другому \(магістерському\) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»](#) і [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки](#), оцінювання знань здобувачів освіти викладач здійснює під час поточного контролю за результатами виконання робіт, передбачених силабусом.

Підсумкова модульна оцінка з тих ОК, де передбачено екзамен як форму контролю, визначається в балах як сума поточного контролю та підсумкового модульного контролю.

Поточним контролем передбачено присутність на лекціях, відповіді на семінарсько-практичних заняттях, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ). Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практично-семінарських заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання індивідуального науково-дослідного завдання, контроль засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання здобувачем.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач освіти за змістові модулі (ЗМ), становить 70, 30 балів за модульну контрольну роботу. Для допуску до складання екзамену здобувач має набрати протягом поточної роботи не менше 35 балів. Якщо він набирає менше балів, то не може бути допущеним до екзамену і повинен бути відрахований за академічну неуспішність.

Якщо підсумковий бал поточного і модульного контролю становить не менше як 75 балів, за згодою здобувача набрані бали можуть бути зараховані як підсумкова оцінка з ОК. У випадку, якщо підсумковий бал поточного і модульного контролю менше як 75, то здобувач

освіти складає екзамен. У такому разі підсумковий модульний контроль не враховується, а результати екзамену оцінюються за шкалою від 0 до 30 балів.

На екзамен винесено основні теоретичні питання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх для розв'язання практичних завдань, які здобувачі освіти виконують під час екзаменаційної (модульної) контрольної роботи. Складання екзамену з освітнього компонента «Вступ до фаху» передбачає такий порядок: 1) усну відповідь здобувача освіти на 3 питання (за кожену відповідь – від 0 до 5 балів) та 2) виконання практичного завдання (лінгвістичний розбір одиниць – максимально 15 балів) (разом – 30 балів).

Перелік питань до екзамену

1. Мовознавство як наука про людську мову. Різновиди мовознавчої науки.
2. Методи наукових досліджень. Особливості наукового тексту.
3. Академічна доброчесність та етика наукових досліджень.
4. Зв'язок мовознавства із суспільними і природничими науками.
5. Прикладна лінгвістика як розділ мовознавства.
6. Комп'ютерна лінгвістика – нова галузь мовознавства.
7. Інтернет-лінгвістика як компонента прикладної лінгвістики.
8. Переклад та його різновиди.
9. Функції мови.
10. Мова і мислення. Мова і мовлення.
11. Система мови і мовна структура. Одиниці мови.
12. Структурні рівні мови та розділи мовознавства, що їх вивчають.
13. Знакова теорія мови. Мовний знак. Семіотика як наука про знаки.
14. Фонетика – наука про звуки мови. Основні аспекти вивчення мовних звуків.
15. Мовний апарат. Робота мовних органів при творенні звуків.
16. Класифікація голосних звуків (фонем).
17. Класифікація приголосних звуків (фонем).
18. Лексична система мови. Лексикологія як наука. Різновиди лексикології.
19. Мовна картина світу.
20. Слово – основна одиниця мови. Ознаки та функції слова.
21. Значення слова. Семантична структура слова.
22. Типи лексичних значень. Переносні значення: метафоричне, метонімічне, функційне.
23. Синоніми, антоніми, омоніми, пароніми.
24. Фразеологічна система мови. Фразеологізми.
25. Граматика – вчення про граматичну будову мови. Одиниці граматичної системи мови.
26. Розділи граматики і науки, що їх вивчають.
27. Граматичне значення. Граматична форма. Граматична категорія.
28. Морфемна система мови. Морфеміка як наука про будову слова.
29. Морфема та її види. Кореневі й афіксальні морфеми.
30. Словотвір як розділ мовознавства. Твірна і похідна основи.
31. Словотвірні засоби. Способи словотворення.
32. Морфологічна система мови. Морфологія як розділ граматики.
33. Принципи виділення частин мови.
34. Повнозначні та службові частини мови.
35. Синтаксис – учення про речення і словосполучення. Одиниці синтаксичної системи мови.
36. Словосполучення. Синтаксичні зв'язки і синтаксичні відношення у словосполученні.
37. Речення, його ознаки. Головні та другорядні члени простого речення.
38. Складне речення та його різновиди.

39. Мова як явище біологічне, психічне та суспільне.
40. Функціонування мов у різні історичні епохи.
41. Літературна мова як унормована форма загальнонародної мови.
42. Письмо та його функції.
43. Предметне протописьмо. Малюнкове письмо.
44. Ідеографічне (ієрогліфічне) письмо.
45. Фонографічне письмо.
46. Графіка як наука. Алфавіт.
47. Виникнення і розвиток слов'янської графіки.
48. Типологічна і генеалогічна класифікації мов світу.
49. Соціальна класифікація мов світу. Міжнародні мови.
50. Українська мова серед мов світу.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є екзамен

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
0–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Біскуб І. Quo vadis? Прикладна лінгвістика у другій декаді XXI століття. Лінгвістичні студії. 2024. Вип. 47. С. 137–148. <https://doi.org/10.31558/1815-3070.2024.47.11>
2. Біскуб І. П., Розвод Е. В. Основи прикладної лінгвістики : методичні рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 28 с.
3. Данилюк Н., Рогач О. Сучасні методи і методики мовознавчих досліджень. *Волинська філологічна. Текст і контекст* : зб. наук. пр. Вип. 29 : Українська мова в сучасному науковому вимірі. Луцьк, 2020. С. 7–19.
<https://volyntext.vnu.edu.ua/index.php/volyntext/article/view/887/861>
4. Данилюк Н. Зміни у функціонуванні української мови в 2014–2024 роках. Лінгвосфера учора, сьогодні, завтра: матеріали Першої міжнародної наукової конференції пам'яті професора Костянтина Тищенка (10–12 жовтня 2024 року, м. Київ, КНУ імені Тараса Шевченка). С. 255–259.
<https://drive.google.com/.../1U2E7I8aSyvc3YxIccHKX6KDYXdccG4bm/view>
5. Дарчук Н. «Золотий корпус» творів Лесі Українки. *Science and education. A new dimension*. 2020. VIII(69). Issue 234. С. 7–11. <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/05/The-Golden-Corpora-of-Lesja-Ukrayinkas-poetry-N.-Darchuk.pdf>
6. Загнітко А. Сучасний лінгвістичний словник. Вінниця: Твори, 2020. X, 920 с.
Словник_RD-Суч_лінгв_словник (1).pdf
7. Кійко Ю. Є. Агапій А. П., Мельник Ю. П. Вступ до мовознавства : практикум. Чернівці : Чернівецький ун-т, 2021. 176 с. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/619/Praktikum>

8. Мануляк М. С., Богайчук О. С. Типологія перекладу у світлі сучасної перекладацької традиції. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2022. № 55. С. 166–169. <http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v55/38.pdf>
9. Приклади оформлення посилань за ДСТУ 8302:2015 у списку використаних джерел. <https://www.grafiati.com/uk/info/dstu-8302-2015/examples/>
10. Степаненко О. К., Волошина В. В., Медвідь Н. С. Інтернет-лінгвістика як новий напрям у мовознавстві. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 4 (10). <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/4516/4540>
11. Biskub I., Rohach O., Sherik D. The 30th anniversary of the Applied Linguistics Department of Lesya Ukrainka Volyn National University (Lutsk, Ukraine). *Research Trends in Modern Linguistics and Literature*. 2023. Vol. 6. P. 76–81. DOI: <https://doi.org/10.29038/2617-6696.2023.6.76.81>
12. Danylyuk N., Rohach O. Socio-cultural changes in the functioning of the Ukrainian language in Ukraine in 2014-2024. *Slavia Meridionalis*. 2025. Vol. 25. <https://journals.ispan.edu.pl/index.php/sm/en/issue/view/169>